

Revurdering af Miljøgodkendelse kvægbruget Hvidstedvej 111, Tårs

Husdyrgodkendelsesloven § 41
Dato for gyldighed: 31. januar 2017
Journalnummer 09.17.18-K08-28-15

Indholdsfortegnelse

1	Revurderingens omfang.....	3
1.1.	Resumé.....	3
1.2.	Sagens forløb, herunder offentlighed.....	4
1.3.	Klagevejledning m.v.	4
1.4.	Næste revurdering	5
1.5.	Baggrunden for revurderingen.....	5
1.6.	Revurderingens indhold og vurderinger	6
1.7.	Ophør.....	6
2	Redegørelser og vurderinger vedr. BAT.....	7
2.1.	BAT-niveauet og BAT for staldindretningen.....	7
2.2.	BAT for fodringen.....	9
2.3.	BAT for opbevaring og håndtering af husdyrgødningen	10
2.4.	BAT for fosforindhold i husdyrgødningen	10
2.5.	BAT for udbringning/anvendelse af husdyrgødning.....	11
2.6.	BAT for forbrug af energi og vand	12
2.7.	BAT vedr. management	13
3	Bedriftens påvirkninger af natur	15
3.1.	Ammoniakfordampning og naturområder	15
4	Vurderinger vedrørende Lugt	16
5	Øvrige krav og vilkår	17
6	Bilag.....	18

1 Revurderingens omfang

1.1. Resumé

Husdyrbruget på Hvidstedvej 111, Tårs, der er ejet af I/S Peter og Poul Erik Thomsen, har en miljøgodkendelse, der er fra 07.05.2007, og som er meddelt efter §33 i miljøbeskyttelsesloven ¹. En miljøgodkendelse skal revurderes første gang efter 8 år. Kommunen skal først og fremmest vurdere, om virksomheden er tidssvarende i forhold til de teknikker og teknologi, der kan give den mindste belastning af natur og miljø. Revurderingen omfatter alt i alt:

- Anvendelsen af den bedste, tilgængelige teknologi (BAT)
- Bedriftens totale belastning med ammoniak af værdifuld natur i nærområdet

Kommunen har vurderet:

- at der ikke er grundlag for at påbyde anvendelse af bedre teknologi end den, der er i dag anvendes på bedriften.
- at totalbelastningen af nærmeste Natura 2000-område (kategori 1-natur) og nærliggende særligt værdifuld natur (kategori 2-natur) ikke overstiger de gældende grænseværdier ²
- at der ikke er baggrund for at stille krav vedrørende lugt fra anlægget.
- risikoen for forurening af jord eller vandmiljø, og som følge deraf påbudt nye vilkår

Følgende er en kortfattet gengivelse af de nye **vilkår**:

- Ophør (*vilkår 1.7.1.*)
- Husdyrholdets sammensætning, staldsystemer og afgræsning (*vilkår 2.1.1.*)
- Håndtering af gylle (*vilkår 2.3.1*)
- Opbevaring af olie og kemikalier (*vilkår 2.7.1*)
- Beredskabsplan (*vilkår 2.7.2.*)

Nogle af de nævnte vilkår kræver registreringer på bedriften og dokumentation. En samlet oversigt over krav til egne registreringer og dokumentation er gengivet her

- Til dokumentation for, at vilkår vedr. besætningens produktionsniveauer og vilkår vedr. fodring er overholdt, skal gødningsregnskabet kunne forevises.
- Når kommunen på tilsyn forlanger det, skal en opdateret beredskabsplan kunne fremvises.

¹ Lov nr. 358 af 6. juni 1991 om miljøbeskyttelse

² Bekendtgørelse 1283 af 08-12-2014 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

- Den ovennævnte dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

Den nævnte dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.

I Bilag 1 ses en samlet oversigt over de eksisterende og nye vilkår, som kommune vil have fokus på i sit miljøtilsyn fremover.

Det skal understreges, at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid skal overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrappe end vilkårene i godkendelsen eller de nye, påbudte vilkår.

1.2. Sagens forløb, herunder offentlighed

Hjørring Kommune sendte et oplæg om revurdering til ejeren den 28.04.2015, som den 21.10.2016 indsendte de ønskede oplysninger til kommunen. Kommunen annoncerede indledningen af revurderingen på hjemmesiden den 24.10.2016, med en frist for bemærkninger den 14.11.2016.

Der indkom ingen bemærkninger i denne første høringsfase.

Udkastet til kommunens afgørelse – resultatet af revurderingen – blev den dato sendt til en række interessenter og til ejer. Ejer blev samtidig varslet om de nye og de ændrede vilkår.

Høringsfristen for offentligheden og for ejer var i begge tilfælde 26.01.2017.

Der indkom ingen bemærkninger til udkastet. Kommunen har fjernet et afsnit i udkastet, der handlede om EU-krav (BREF dokumenter) til IE-husdyrbrug. Husdyrbruget her er ikke et IE-husdyrbrug.

Den endelige revurdering inklusive påbud om de nye og ændrede vilkår, blev meddelt ejer den 31.01.2017.

1.3. Klagevejledning m.v.

Ejer kan selv kan klage over kommunens afgørelse – dvs. revurdering - indtil 4 uger efter offentliggørelsen. Det samme kan enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagen samt en række foreninger og organisationer m.v.

Klagen skal indsendes til Natur- og Miljøklagenævnet via Klageportalen, som der findes et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klagen skal være modtaget senest den 28. februar 2017.

Natur- og Miljøklagenævnet opkræver et gebyr på 500 kroner. Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen.

1.4. Næste revurdering

Næste regelmæssige revurdering af denne miljøgodkendelse skal ifølge loven finde sted efter senest 10 år, dvs. i 2017.

1.5. Baggrunden for revurderingen

Husdyrbruget på Hvidstedvej 111, Tårs, der er ejet af I/S Peter og Poul Erik Thomsen, har en miljøgodkendelse, der er fra 07.05.2007, og som er meddelt efter §33 i miljøbeskyttelsesloven³.

En miljøgodkendelse skal revurderes første gang efter 8 år. Kommunen skal først og fremmest vurdere, om virksomheden er tidssvarende i forhold til de teknikker og teknologi, der kan give den mindste belastning af natur og miljø (BAT = Bedste, tilgængelige teknologi).

Ejer skal redegøre for BAT på 6 områder, som kommunen derefter vurderer, nemlig:

- Staldindretning
- Fodring
- Opbevaring og behandling af husdyrgødning
- Udbringning af husdyrgødning
- Forbrug af vand og energi
- Management, dvs. hvordan bedriften ledes og styres i forhold til miljø og natur

Vurderingen kan føre til, at der stilles nye krav til bedriften (vha. vilkår).

Derudover skal kommunen vurdere:

- Bedriftens totale belastning med ammoniak af værdifuld natur i nærområdet
- Om der er baggrund for at stille krav om en mindre emission af lugt fra anlægget

1.6. Revurderingens indhold og vurderinger

I de følgende afsnit gives en detaljeret beskrivelse af kommunens vurderinger og af de eventuelle nye eller ændrede vilkår, kommunen påbyder som følge deraf. BAT-vurderingerne er ikke opdelt i de 6 BAT-områder nævnt ovenfor, men alle områderne er dækket ind i kapitel 2.

³ Lov nr. 358 af 6. juni 1991 om miljøbeskyttelse

Hjørring Kommune har stillet vilkår til revurderingen. Vilkårene vil være beskrevet detaljeret i begyndelsen af det kapitel eller det afsnit, de vedrører. De vilkår der ikke skal være opfyldt med det samme, har en tidsfrist til opfyldelse, som er angivet i forbindelse med det enkelte vilkår. Vilkår der er af mere administrativ karakter, som fx vilkår om ophør, træder i kræft med det samme, da en tidsfrist på sådanne vilkår ikke er relevant.

Ofte vil ejer skulle dokumentere overfor kommunen, at et vilkår er opfyldt. Eventuelle krav til dokumentation er samlet i afsnit 1.1. sammen med oversigten over alle nye og ændrede vilkår.

1.7. Ophør

Vilkår:

- 1.7.1. Ved ophør af produktionen skal gyllesystemet tømmes for gylle og staldene rengøres. Gylle og fast gødning bringes ud i henhold til aktuelle regler om udspreddning. Eventuelle rester af olie og/eller kemikalier bortskaffes i henhold til gældende regulativer herfor.

Hvis husdyrproduktionen ophører, skal ejeren kontakte kommunen, så der kan aftales en forsvarlig nedlukningsplan.

2 Redegørelser og vurderinger vedr. BAT

2.1. BAT-niveauet og BAT for staldindretningen

Vilkår:

2.1.1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Dyrehold og staldtype	Vægt-/aldersgrænser/ mælkeydelse	Antal årsdyr	DE	Antal mdr. på græs – udenfor udbringnings- arealet
Malkeko, tung race. Sengestald med spalter (bagskyl)	10.412 kg EKM	105	145,14	0
Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning). Sengestald med spalter (bagskyl)	6 – 27 mdr	340	161,91	6 (200 af de 340)
Småkalv, tung race (0-6 mdr.). Dybstrøelse, hele arealet	0-6 mdr	55	14,86	0
Dyreenheder i alt			321,91	

Husdyrtyper, antal dyr, staldsystem samt gødningssystem – har stor indflydelse på, hvor stor fordampningen af ammoniak fra anlægget bliver.

I oversigten ovenfor ses, hvilke husdyrtyper, bedriften er godkendt til ifølge miljøgodkendelsen af 07.05.2007. Antallet af dyr og fordeling på husdyrtyper er den samme som i nudriften, men i vilkåret ovenfor er foretaget en præcisering af staldsystemer og en fastlæggelse af antal dyr på græs – i overensstemmelse med nudriften.

Antallet af årsdyr holder sig inden for den eksisterende miljøgodkendelses rammer. Pga. af ændrede omregningsfaktorer for dyreenheder (DE) gennem årene, svarer godkendelsens 265,5 DE til 321,91 DE i dag.

Køernes mælkeydelse ændrer sig løbende, da kvægavlsprogrammet resulterer i mere og mere højtydende køer. Det betyder at mælkeydelsen på revurderingstidspunktet, i de fleste tilfælde vil overstige den mælkeydelse der er angivet i miljøgodkendelsen. Hjørring Kommune har vurderet, at den aktuelle mælkeydelse ikke er steget yderligere, end hvad den generelle stigning i perioden har været, og dermed holder sig indenfor den eksisterende miljøgodkendelses rammer.

Tilsvarende vil en fremtidig stigning i mælkeydelsen, svarende til den generelle stigning, heller ikke være i modstrid med denne revurdering.

Kommunens vurdering af BAT vedr. staldindretningen

Det skal bemærkes, at alle eksisterende staldafsnit indgår i vurderingen og dermed i de nedenstående beregninger.

Som udgangspunkt finder kommunen, at BAT-niveau for ammoniakfordampning skal svare til en beregning foretaget ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT).

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har foretaget denne beregning af BAT-niveauet for produktionen:

	Antal årsdyr	Vejledende ammoniakemission		
		Kg N/ år / dyr	Korrektion	kg N/år
Malkekøer i sengestald med spalter, bagskyl	105	7,31	1,00	1.029
Kvier i sengestald med spalter, bagskyl	140	5,36	1,00	750
Kvier i sengestald med spalter, bagskyl. 6 mdr på græs	200	5,36	0,5	536
Småkalve på dybstrøelse	55	-	-	104
Den samlede emission fra anlæg må maksimalt være:				2.419

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet, at der er en emission af ammoniak fra den nuværende produktion på 2.974 kg N/år.

Ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt overskrider dermed som udgangspunkt den vejledende emissionsgrænseværdi med 555 kgN/år.

Ansøger har derfor undersøgt mulige tekniske tiltag, der kunne foretages på bedriften, nemlig fast overdækning af gyllebeholderne, skrabieranlæg i stalden og forsøringsanlæg. Ansøgers vurderinger og beregninger fremgår af følgende (*med kursiv*):

Der er taget udgangspunkt i de økonomiske forudsætninger, der er specificeret i Niras' "Forudsætninger for de økonomiske beregninger af BAT teknologier", de nye teknologiudredninger vedr. skrabere og fast gulve i kvægstalde og de bagvedliggende økonomiske baggrundsnotater samt konkrete pristilbud til kunder. I eksisterende bygninger er der regnet med en 10 års afskrivningsperiode for miljøtiltagene.

I "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik – gyllebaserede staldsystemer for kvæg" er det specificeret, at omkostninger over 100 kr./kg reduceret N ikke kan være BAT, samt at meromkostningerne for landmanden forbundet med at opfylde emissionsgrænseværdierne ikke bør overstige 1% af omkostninger, svarende til 200-220 kr. pr. årsko.

En overdækning af gylletanken giver i IT-ansøgningssystemet en reduktion på ca. 100 kg N/tank og koster ca. 300.000. Hvis der etableres overdækning på begge gylletanke giver det ca. 194 kr. pr kg reduceret N, hvilket er over de 100 kr. pr kg. Overdækning af gyllebeholderen anses derfor ikke som BAT i nærværende tilfælde.

En anden mulighed er etablering af skrabere i stalden. På grund af udformningen af stalden er det ikke muligt med en enkelt skraber at dække hele stalden. Ved at etablere skrabere i hele

stalden opnås en emission på 2406 kg N. På grund af staldens udformning er det ikke muligt at nøjes med en enkelt skraber, hvilket gør, at prisen pr årsko er så høj (ca. 295 kr./ko) at skrabere ikke kan betragtes som BAT.

I kviestalden står der ingen gylle i kanaler, og der vil derfor ikke være nogen effekt af at foretage forsuring. I kostalden er der ingen sikkerhed for at betonen i gyllekanalerne kan holde til syrepåvirkningen, og investeringen står ikke mål med indkøbsprisen på 1,2mio. Det årlige energiforbrug på ca. 20.000 kWh til forsøringsanlægget, som udgør en miljøbelastning med CO₂ i sig selv, står ikke mål med effekten. Med det nuværende staldsystem er det kun muligt at etablere forsuring i gylletanken. Effekten heraf vil være den samme som ved overdækning af gylletanken, nemlig en reduktion af fordampningen i lageret på 50 %. Denne reduktion vil aldrig kunne gøre en investering på omtrent 1 mio. kr. rentabel eller til BAT. Beregningen er derfor ikke foretaget.

Kommunen accepterer ansøgers vurdering af omkostningerne ved de tre undersøgte, alternative BAT-muligheder. Der skal være proportionalitet mellem omkostninger og den opnåede effekt på ammoniakfordampningen. Ifølge Miljøstyrelsens BAT-vejledning kan en omkostning på over 100 kr pr. kg reduceret kvælstof ikke være BAT.

Kommunen vurderer dermed, at der ikke er baggrund for at stille vilkår om yderligere BAT- tiltag.

2.2. BAT for fodringen

Mængden af råprotein i kvægets foder har stor betydning for, hvor meget kvælstof, der ender med at være i husdyrgødningen. Meget kvælstof i husdyrgødningen giver større fordampning af ammoniak fra stalde, lagre og i marken ved udbringning.

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREF-dokumentet (2003) BAT, at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det, at visse fodertilsetninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det BAT, at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase – for at få reduceret fjerkræ og slagtesvins fosforudskillelse.

BREF-dokumentet omhandler alene slagtesvin og fjerkræ og ikke kvæg og lign. Idet koen er en drøvtygger, kan de forhold der er nævnt i BREF-dokumentet ikke ukritisk overføres til en kvægproduktion. Således er det f.eks. ikke muligt at anvende fytase eller syntetiske aminosyrer. I de senere år har der imidlertid været øget forsknings- og rådgivningsmæssig fokus på fosfor og fordringsnormen for fosfor er reduceret. Gennem foderplanlægningen er der ligeledes fokus på indholdet af såvel fosfor som protein i foderblandingen.

Kommunens vurdering af BAT vedr. fodringen

Sammenholdes ejers valg af fodringsteknikker med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det bedriften lever op til kravene til BAT vedr. fodring.

2.3. BAT for opbevaring og håndtering af husdyrgødningen

Vilkår:

2.3.1. Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.

Der er stillet vilkår vedr. pumpning af gylle for at undgå spild og dermed risiko for forurening af jord, overfladevand og grundvand.

Kommunen vurderer, at vilkårene om ikke-faste pumpeanlæg samt beredskabsplan vil være afgørende for at forebygge en utilsigtet forurening af det nærliggende vandløb.

Alle tanke opfylder Husdyrgødningsbekendtgørelsens skærpede krav (pr. 15.08.2008) til pumper etc. Der udføres 10 års-beholderkontrol af godkendt firma. Tankene tømmes normalt 1 gang årligt med henblik på inspektion.

Jf. BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderens skal tømmes jævnligt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Der omrøres kun i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Ligeledes ifølge BREF kan det være BAT at foretage en behandling af husdyrgødning på bedriften under visse betingelser. Disse betingelser vedrører landbrugsareal til rådighed, overskud af eller efterspørgsel på lokale næringsstoffer, teknisk assistance, marketingsmuligheder for grøn energi samt lokale regler. Er der f.eks. et overskud af næringsstoffer i området, men tilstrækkelig areal til at udbringe husdyrgødningen, kan det være BAT at foretage separation af husdyrgødningen.

Kommunens vurdering af BAT vedr. opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Sammenholdes ejers foranstaltninger vedr. opbevaring og håndtering af husdyrgødning med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til kravene til BAT på området.

2.4. BAT for fosforindhold i husdyrgødningen

For husdyrbrug med konventionel produktion af malkekvæg, skriver Miljøstyrelsen bl.a. i "Vejledning om emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)" om fosfor. Ved udbringning af husdyrgødning svarende til harmonikravet for kvælstof, vil fosfortilførslen til udbringningsarealerne for flere husdyrtyper overstige afgrødernes behov, der ligger på 20-25 kg P/ha. Ved en fortsat ophobning af fosfor i landbrugsjorden er der risiko for, at fosforbidraget fra landbrugsjorden til vandmiljøet kan øges.

De teknikker og teknologier, der er rettet mod at reducere tilførslen af fosfor til udbringningsarealerne omfatter enten fodringsteknikker, der mindsker husdyrgødningens

indhold af fosfor, eller separeringsteknikker, der medfører, at den mest fosforholdige del af husdyrgødningen kan afsættes til udbringning på andre arealer eller til forbrænding eller afgasning i biogasanlæg.

For så vidt angår optimering af fosforudnyttelsen ved fodring af malkekvæg, vil mange fodermidler i praksis have et fosforindhold, der overstiger koens fysiologiske behov uden brug af mineralsk fosfor. Fodermidlernes naturligt høje indhold af fosfor vil derfor i mange tilfælde begrænse muligheden for at optimere fosfortildelingen i praksis. Adgang til foderanalyser for fosfor kunne i praksis give mulighed for at planlægge tildelingen af fosfor mere præcist, men manglende viden om fordøjeligheden af foderets fosforindhold betyder, at der fortsat skal være en sikkerhedsmargin i fodringsnormerne og fodringsplanlægningen, der tager hensyn hertil.

Kommunens vurdering af BAT vedr. fosfor i husdyrgødningen

Hjørring Kommune er enig med Miljøstyrelsen, der i vejledningen vurderer, at der på nuværende tidspunkt ikke findes tilgængelige teknikker eller teknologier, der kan anvendes til at fastlægge emissionsgrænseværdier for fosforudledningen fra malkekvægsbesætninger.

2.5. BAT for udbringning/anvendelse af husdyrgødning

Al gylle udbringes efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og i henhold til Plantedirektoratets normer for tilførsel af næringsstoffer til afgrøderne. Gyllen udbringes med slæbeslanger samt ved nedfældning. Der udarbejdes mark- og gødningsplan, og der tages analyser af gyllen. Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættede, snedækkede, frosne eller oversvømmede arealer.

Jf. BREF er det med henblik på at reducere tabet af næringsstoffer til omgivelserne BAT at afbalancere tilførslen af gødning med afgrødens behov for næringsstoffer. Det er endvidere BAT at reducere risikoen for forurening af omgivelserne ved ikke at tilføre gødning til vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede arealer. Endvidere at undlade at tilføre gødning til arealer der skråner, støder direkte op til vandløb samt at udbringe gødning så tæt som muligt på tidspunktet for afgrødens optagelse af næringsstoffer. Det er endvidere BAT at tilrettelægge udbringningen af husdyrgødningen således at risikoen for lugtgener for omgivelserne minimeres.

Kommunens vurdering af BAT i forhold til udbringning af husdyrgødning

Miljøstyrelsen skriver i "Vejledning om emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)" om ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning. De teknikker, der i marken kan reducere ammoniakfordampningen ved udbringning, er rettet mod at begrænse det tidsrum, i hvilket den mineralske del af kvælstofindholdet i gyllen er i kontakt med luften, eller sikrer, at den mineralske del forbliver på opløst form. Konkret omfatter det teknikker, der sørger for, at gyllen hurtigt kommer ned på eller i jorden, eller som giver gyllen en lavere pH-værdi (svovlsyrebehandling).

Hjørring Kommune er enig med Miljøstyrelsen, der i vejledningen konkluderer, at gældende lovregulering, herunder allerede gennemførte ændringer af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, vedrørende udbringning af husdyrgødning er BAT for så vidt angår ammoniakfordampningen i marken.

Kommunen finder derfor, at det ansøgte lever op til kravene til BAT vedr. udbringning af husdyrgødning.

2.6. BAT for forbrug af energi og vand

Der findes ikke BAT-standardvilkår vedrørende forbrug af energi og vand i BREF (2003) eller i Miljøstyrelsens retningslinjer. Der forefindes ikke normtal for forbrug af energi og vand i forskellige bedriftstyper, idet forbruget vil afhænge af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom, hvorfor det ikke er muligt at påbyde vilkår om konkrete, målbare reduktioner.

I henhold til BREF er det med henblik på at reducere energiforbruget BAT at anvende naturlig ventilation. Når der anvendes mekanisk ventilation er det BAT at optimere udformningen af ventilationssystemet samt at undgå modstand gennem hyppig eftersyn og rengøring af ventilationssystemet. Det er desuden BAT at anvende lavenergibelysning.

Ligeledes er det med henblik på at reducere vandforbruget BAT at rengøre stald og inventar med højtryksrenser efter hver produktionscyklus, at foretage regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbrug samt at finde og reparere evt. lækager.

Ansøger har oplyst (*gengivet i kursiv*):

I løsdriftstalden er der naturlig ventilation, og ventilationsanlægget er dimensioneret efter staldens belægning, hvilket minimerer energiforbruget. Mælkekøling sker med vand som genbruges til bl.a. for køer og rengøring. Energiforbruget holdes nede ved at løbende at udskifte belysningen med de mest energieffektive belysning på markedet.

Der foretages jævnlig kalibrering af drikkevandsinstallationer med henblik på at undgå unødigt spild. Lækager identificeres og reparerer. De enkelte staldafsnit rengøres med højtryksrenser efter hver produktionscyklus.

Kommunens vurdering af BAT vedr. forbrug af energi og vand

I henhold til BREF (2003) er det BAT at registrere energi- og ressourceforbrug, og sammenholdes dette med ansøgers tiltag med henblik på reduktion af energi- og vandforbruget, vurderer kommunen, at bedriften lever op til BAT. Hjørring Kommune gør endvidere opmærksom på, at det er en fast del af det regelmæssige miljøtilsyn på alle husdyrbrug og virksomheder, at presse på og inspirere til en løbende reduktion forbruget af energi og vand.

2.7. BAT vedr. management

Vilkår:

- 2.7.1. Kommunens forskrift for opbevaring af olie og kemikalier skal følges. Tidsfrist for opfyldelse den 01.04.2017
- 2.7.2. Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være kendt af ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Nedenfor ses ejers redegørelse for management og egenkontrol. Ejers egen redegørelse er gengivet i *kursiv*.

- *Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav, således at tildelingen af næringsstoffer til afgrøderne optimeres*
- *Kvælstoftilførslen korrigeres årligt i forbindelse med kvælstofprognosen der offentliggøres omkring 1.april (N-prognosen afhænger af klimaet de enkelte år).*
- *Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov*
- *Der udarbejdes EndagesFoderKontrol (EFK).*
- *Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.*
- *Der er fast dyrlægeaftale.*
- *Der føres sprøjtejournal, medicinjournal og logbog for gylletanke.*
- *Gylletanke bliver kontrolleret hvert 10. år af autoriseret kontrollant.*
- *Køletanken tæthedsprøves hvert år af et autoriseret kølefirma.*
- *Der er lavet beredskabsplan, således at evt. uheld kan stoppes og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt (se bilag 4).*
- *Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.*
- *Ved påfyldning af marksprøjte sikres at der ikke sker overløb.*
- *Der leveres mælk til Arla og produktionen er dermed omfattet af kvalitetsprogrammet Arlagården (www.arlafoods.dk/arlagarden), der stiller en række krav til de daglige rutiner på ejendommen.*

Der er stillet vilkår om, at kommunens regulativ for opbevaring af olie og kemikalier skal følges. Hensigten er at minimere risikoen for forurening af jord, overfladevand og grundvand.

Der er stillet vilkår om, at der skal foreligge en opdateret beredskabsplan. Den nævnte beredskabsplan for bedriften, beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af brand, overløb af gylle, kemikalie- og oliespild samt strømsvigt m.v. Hensigten er at begrænse de miljømæssige konsekvenser i tilfælde af et uheld.

Kommunens vurdering af BAT vedr. management

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Det vurderes at ejeren i forhold til management og egenkontrol lever op til kravet om BAT, når beredskabsplan er lanceret på bedriften.

3 Bedriftens påvirkninger af natur

3.1. Ammoniakfordampning og naturområder

Godkendelsesbekendtgørelsen fastlægger grænser for, hvor meget ammoniak fra et husdyrbrug, der må lande på nærliggende Natura 2000-områder (kategori 1-natur) og på nærliggende, særligt udvalgte naturområder (kategori 2- natur). Dette "totaldepositionskrav" skal husdyrbruget stilles overfor, også når der foretages en revurdering.

Kravet i forholdt til de internationalt beskyttede Natura 2000-områder (kategori 1-natur) maksimalt en total deposition af ammoniak på 0,2 – 0,7 kg N/ha/år, afhængig af antallet og størrelsen af øvrige husdyrbrug i nærområdet. Kravet i forhold til kategori 2-natur er maksimalt 1,0 kg N/ha/år.

Beregninger af bedriftens samlede fordampning af ammoniak fra stalde og lagre er foretaget automatisk i Miljøstyrelsens ansøgningssystem. Denne er på 2.976 kg N/år. Beregningerne bygger på de aktuelle data vedr. bedriften.

Det nærmeste Natura 2000-område er nr. 215, Tislum Møllebæk, der ligger mere end 12 km fra bedriften i NØ retning. Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakbelastning med afstand fra kilden, er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område.

Kategori 2-natur er højmoser, lobeliesøer og heder over 10 ha samt overdrev over 2,5 ha.

Den nærmeste kategori 2-natur ligger mere end 2,5 km fra driftsbygningerne.

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakbelastning med afstand fra kilden, er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område. Bedriftens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af terrestriske naturtyper i området vil være marginal og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakbelastning.

Kommunen konkluderer derfor, at totaldepositionen af ammoniak fra anlægget ikke overstiger grænserne, hverken i forhold til kategori 1-natur eller kategori 2- natur. Der er derfor ikke behov for at stille yderligere vilkår vedr. ammoniakfordampningen fra anlægget.

4 Vurderinger vedrørende Lugt

Kommunen er i en revurdering forpligtet til at forholde sig til lugtforholdene. Omfanget af lugt hænger tæt sammen med vejrforhold, dyretype, antal dyr og staldindretning.

Miljøstyrelsen har imidlertid ikke udmeldt BAT-standardvilkår herunder BAT-emissionsgrænseværdier for lugt. Der er heller ikke i eksisterende BREF-dokumenter peget på godkendte teknologier, der kan reducere lugt. Desuden har kommunen ikke kendskab til teknologier eller teknikker, der med sikkerhed kan reducere lugt fra kvægstalde – og som kunne lægges til grund for et BAT-krav.

Kommunen kan i forbindelse med en revurdering give virksomheden påbud om nye og ekstra tiltag. Dette skal dog være begrundet i en væsentlig forurening, hvor der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse, jf bekendtgørelsen § 40, stk.2 ^[1]. Det er Hjørring Kommunes vurdering at ingen af de nævnte begrundelser er relevante i denne sag.

Endelig slår Miljøstyrelsen fast, at myndighedernes ændrede holdning til, hvor stor en påvirkning, forurening eller gene, der er acceptabel, ikke kan begrunde påbud om skærpede vilkår i forbindelse med en revurdering. De større afstandskrav, der i de senere år er indført i forbindelse med etablering eller udvidelse af husdyrbrug, er et eksempel på en sådan ændret holdning.

^[1] § 40, stk 2 i Bekendtgørelse 1283 af 08-12-2014 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

5 Øvrige krav og vilkår

Flere af vilkårene i den eksisterende miljøgodkendelse er irrelevante. En stor del af dem, fordi kravene siden er indarbejdet i lovgivningen, andre fordi de nye vilkår i praksis erstatter de eksisterende. En revurdering giver desværre ikke mulighed for at ophæve vilkår i en eksisterende godkendelse. Dette vil kræve et særskilt tillæg til godkendelsen.

I Bilag 1 har kommunen derimod samlet de vilkår fra den eksisterende miljøgodkendelse, som kommunen vil fokusere på i miljøtilsynet fremover. De nye og de ajourførte vilkår i denne revurdering indgår naturligvis også i denne oversigt.

6 Bilag

Bilag 1. Oversigt over ejendommens vilkår

I oversigten er medtaget de vilkår, som kommunen vil fokusere på i miljøtilsynet fremover.

Husk at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid skal overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrappe end vilkårene i godkendelsen eller de nye, påbudte vilkår.

Ophør

Ved ophør af produktionen skal gyllesystemet tømmes for gylle og staldene rengøres. Gylle og fast gødning bringes ud i henhold til aktuelle regler om udspredning. Eventuelle rester af olie og/eller kemikalier bortskaffes i henhold til gældende regulativer herfor. (Vilkår 1.7.1. – denne revurdering)

Husdyrholdet og staldanlæg

Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor: (Vilkår 2.1.1 – denne revurdering)

Dyrehold og staldtype	Vægt-/alders-grænser/ mælkeydelse	Antal årsdyr	DE	Antal mdr. på græs – udenfor udbringnings- arealet
Malkeko, tung race. Sengestald med spalter (bagskyl)	10.412 kg EKM	105	145,14	0
Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning). Sengestald med spalter (bagskyl)	6 – 27 mdr	340	161,91	6 *)
Småkalv, tung race (0-6 mdr.). Dybstrøelse, hele arealet	0-6 mdr	55	14,86	0
Dyreenheder i alt			321,91	

*) Kun 200 kvier på græs

Husdyrgødning

Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås. (*Vilkår 2.3.1. – denne revurdering*)

Egenkontrol og management

Kommunens forskrift for opbevaring af olie og kemikalier skal følges Tidsfrist for opfyldelse den 01.04.2017 (*Vilkår 2.7.1 – denne revurdering*)

Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være kendt af ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften. (*Vilkår 2.7.2. – denne revurdering*)